SAMEN TEGEN ARMOEDE

Beleidsplan Armoede(bestrijding)
Gemeente Beesel 2025-2029

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Leeswijzer 4

Inleiding 5

1. Wat is armoede? 6

2. Armoede in cijfers 7

De armoedegrens 7

Landelijke armoedecijfers 7

Regionale armoedecijfers 8

Lokale armoedecijfers 9

3. Wat willen we bereiken? 11

Bestaanszekerheid 11

Hoofddoel 11

4. Wat gaan we ervoor doen? 12

Waar staan we nu? 12

Activiteiten 12

5. Wanneer zijn we tevreden? 16

6. Wat gaat het kosten? 18

7. Tot slot 20

Voorwoord

De gemeente Beesel zet in op een gezonde, levendige samenleving, waarin inwoners een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven ervaren. De inwoner staat centraal en we leveren vanuit het armoedebeleid een bijdrage aan de zelf- en samenredzaamheid van de inwoner.

In dit beleidsplan Samen tegen Armoede staat hoe we inzetten op het bestrijden van armoede door middel van preventie, vroegsignalering, inkomensondersteuning en het bieden van passende ondersteuning voor inwoners. Armoede en schulden worden zoveel mogelijk voorkomen en de financiële zelfredzaamheid en (arbeids)participatie verbeterd.

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een veilig vangnet te bieden aan de meest kwetsbare inwoners. Dit vangnet is van belang voor het verbeteren van de leefsituatie en het toekomstperspectief van mensen die die te maken hebben met armoede en schulden, financiële problemen en/of beperkte financiële zelfredzaamheid hebben. Daarnaast heeft de gemeente de taak en het belang om inwoners die in armoede leven te stimuleren zoveel mogelijk zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien en hun sociaal economische status te verbeteren. Dit draagt bij aan het mee kunnen doen in de samenleving, mentaal welbevinden, zingeving en kwaliteit van leven.

“Met Samen tegen armoede zetten we in op een gemeente waarin iedereen de kans krijgt om financieel zelfredzaam te zijn en naar vermogen mee te doen. Ik geloof dat niemand er alleen voor hoeft te staan. Door samen te werken – met inwoners, organisaties en partners – bouwen we aan een Beesel waarin we elkaar ondersteunen en iedereen mee kan doen’’

Linda van den Beucken, wethouder

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 leggen we uit wat armoede is en welke gevolgen het kan hebben. Hoofdstuk 2 geeft een weergave van de armoede in onze gemeente op basis van landelijke, regionale en lokale data. In hoofdstuk 3 beschrijven we de beweging die we met het beleidsplan Samen tegen armoede nastreven. Hoofdstuk 4 wordt omschreven welke activiteiten we uitvoeren om de beweging te kunnen maken. In hoofdstuk 5 nemen we u mee in de beoogde effecten en resultaten van het dit beleid. Hoofdstuk 6 richt zich op de financiële doorvertaling van dit beleid naar de gemeentefinanciën.

Inleiding

Armoede kan iedereen treffen, zowel tijdelijk als langdurig, door uiteenlopende levensomstandigheden. Bepaalde situaties vergroten de kans op armoede, zoals opgroeien in een gezin met een laag inkomen of het meemaken van ingrijpende gebeurtenissen zoals een verhuizing, ziekte, scheiding of bijvoorbeeld het verlies van een baan.

De gemeente heeft de wettelijke taak om mensen die in armoede leven te ondersteunen. We streven ernaar armoede en schulden te voorkomen en te bestrijden. Hoe we dit gaan doen leggen we vast in dit nieuwe Beleidsplan Armoede(bestrijding) ''Samen tegen armoede''.

De gemeente Beesel gebruikt voor de beleidsontwikkeling binnen het Sociaal Domein het Radermodel van de GGD GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie) zie afbeelding 1. Dit model is gebaseerd op het gedachtengoed van Positieve Gezondheid en neemt als uitgangspunt dat de gezondheid van inwoners wordt bepaald door verschillende factoren, de zogenaamde gezondheidsraderen. De sociaal economische status van inwoners is hier onderdeel van. Een effectief armoedebeleid draagt bij aan het verbeteren van de sociaal economische status van inwoners.

In lijn met de Kadernota Sociaal Domein en de Beleidsnota's Gezondheid-Wmo, Jeugd en Schulddienstverlening wordt er nadruk gelegd op preventie en vroegsignalering. Dit heeft als doel te voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen en om tijdig hulp te bieden aan degenen die risico lopen. Het armoedebeleid omvat daarnaast diverse activiteiten, zoals inkomensondersteuning en toegang tot passende dienstverlening, om armoede effectief te bestrijden.

Door een integrale benadering en nauwe samenwerking met ketenpartners, draagt het armoedebeleid bij aan het verminderen van armoede en het verbeteren van de bestaanszekerheid van inwoners. Het is belangrijk dat de gemeente blijft investeren in zowel preventie als ook nazorg, zodat mensen duurzaam financieel gezond blijven en niet in een zwart gat vallen na afronding van een ondersteuningsvorm of (hulp)traject.

Dit beleidsplan beschrijft hoe gemeente Beesel de komende jaren armoede gaat voorkomen en bestrijden. Het dient als leidraad voor alle betrokken partijen, waaronder de inwoners, de gemeentelijke diensten, samenwerkingspartners en andere belanghebbenden.

Afbeelding 1: Radermodel GGD GHOR

1. Wat is armoede?

Ieder huishouden in Nederland heeft uitgaven aan huisvesting, energie, verzekeringen, kleding en de dagelijkse boodschappen. Om mee te kunnen doen in de samenleving is er daarnaast geld nodig voor telefonie, internet en sociale activiteiten. Voor de meeste huishoudens zijn de maandelijkse uitgaven aan wonen, energie en zorgverzekering de grootste vaste lasten. Als er na het betalen van deze vaste lasten te weinig overblijft voor de andere basisbehoeften en ook het spaargeld tekortschiet, dan beschouwen we dit huishouden (en de mensen die erin leven) als arm[1].

Armoede betekent niet alleen dat mensen weinig geld hebben. Het gaat vaak samen met een slechtere lichamelijke en mentale gezondheid en een lager gevoel van eigenwaarde. Mensen die in armoede leven, kunnen zich buitengesloten voelen en hebben vaak moeite om goede financiële beslissingen te nemen. Dit kan hun veerkracht verminderen en hun vertrouwen in de overheid schaden.

Kinderen die in armoede opgroeien, hebben vaak minder goede schoolprestaties en beperkte kansen in de toekomst. De gevolgen van armoede voor het leven van individuen hebben ook invloed op de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan het niet benutten van talenten, het ontstaan van problematische schulden en hogere kosten voor de (gezondheids-)zorg.

Armoede gaat vooral over de laagste inkomens, maar het is ook verbonden met het bredere maatschappelijke debat over sociale ongelijkheid. Dit gaat niet alleen over inkomens en vermogen, maar ook over verschillen in opleiding, gezondheid, werkstatus en sociale netwerken.

[1] Rapport: De nieuwe methode om armoede in Nederland te meten (CBS, Nibud, SCP)

2. Armoede in cijfers

De armoedegrens

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) hebben eind 2024 een nieuwe methode ontwikkeld om armoede in Nederland te meten.
In de deze methode worden de werkelijke kosten voor wonen en energie meegenomen, in plaats van gemiddelden. Naast basisbehoeften zoals wonen, energie, verzekeringen, kleding en boodschappen, omvat dit ook kosten voor een telefoon, internettoegang en sociale activiteiten. Tegelijkertijd worden de daadwerkelijke uitgaven en financiële middelen van een huishouden (inkomen en eventueel spaargeld of ander direct te besteden bezit) in beschouwing genomen. Hiermee wordt er een armoedegrens vastgesteld die aangeeft wat een huishouden minimaal nodig heeft om rond te komen, passend bij de sociaal-maatschappelijke situatie in Nederland.

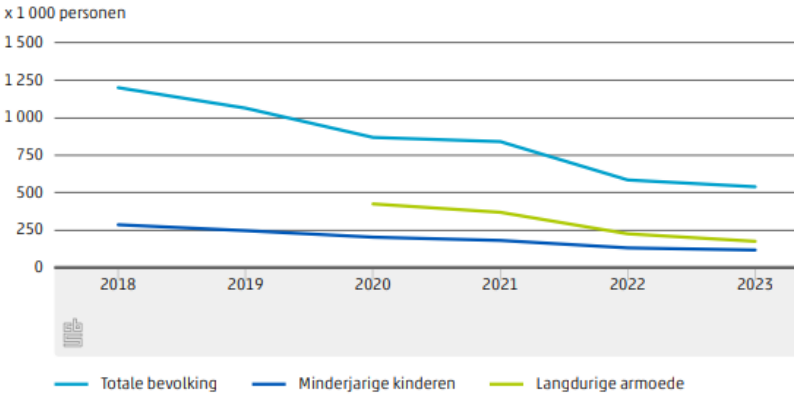
Landelijke armoedecijfers

In 2023 minder mensen in armoede, maar armoede wel ernstiger
In 2023 waren er 540 duizend mensen in Nederland arm (3,1 procent van de bevolking). In 2018 was dat 7,1 procent. In 2023 groeiden ruim 115 duizend minderjarige kinderen op in armoede, 3,6 procent van alle minderjarige kinderen. In 2018 betrof dit nog 284 duizend minderjarigen, oftewel 8,6 procent.
Sinds 2019 daalde de armoede onder meer door dalende werkloosheid, loonstijgingen, coronasteun-maatregelen, de energiemaatregelen en maatregelen die de koopkracht verbeterden, zoals de verhoging van het minimumloon. Bijna 175 duizend mensen waren in 2023 al minstens drie jaar op rij arm. Dat betekent dat 1 op de 3 armen langdurig arm was.

Werkenden onder armoedegrens
Naast het aantal mensen dat onder de armoedegrens leeft, is door CBS, SCP en Nibud ook gekeken naar de mate van armoede. Het aantal armen is opnieuw gedaald, maar de ernst van de armoede is toegenomen. In vergelijking met 2018 waren er vorig jaar relatief meer werkenden arm dan er mensen in de bijstand arm waren. Werkende armen komen meer inkomen tekort dan arme mensen met een bijstandsuitkering.[2]

[2] https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/42/nieuwe-meetmethode-cbs-scp-en-nibud-brengt-armoede-scherper-in-beeld#:~:text=De%20nieuwe%20armoedegrens,-Als%20er%20na&text=Op%20basis%20van%20de%20nieuwe%20methode%20is%20de%20armoedegrens%20in%202023%3A&text=Voor%20een%20alleenstaande%3A%20€%201.510,en%20energielasten%20van%20€%20145.&text=Voor%20een%20paar%20met%20twee,€%202.535%20netto%20per%20maand."

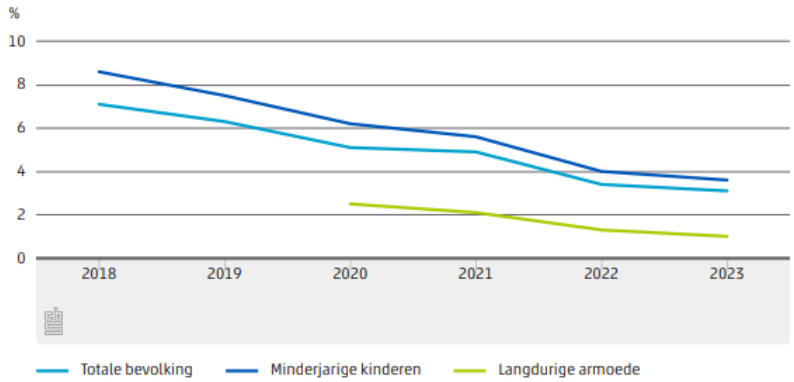
Omvang armoede in Nederland

540.000

Mensen in Nederland leven in armoede

Cijfers over 2023

3,1%

van de mensen in Nederland leeft in armoede.

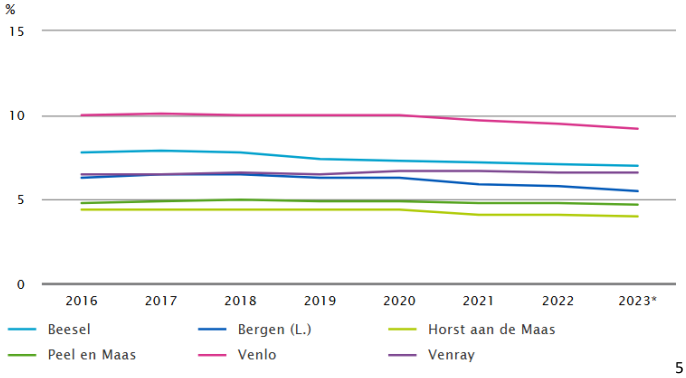
Cijfers over 2023

3 4

Regionale armoedecijfers

Gemeente Beesel heeft op gemeente Venlo na, het hoogste percentage langdurige minimahuishoudens tot 120% van alle gemeenten in Noord Limburg (afbeelding 2).

Afbeelding 2: Huishoudens met een langdurig inkomen tot 120% van het sociaal minimum (regio Noord-Limburg m.u.v. Gennep) 2023

2023*
Huishoudens in Beesel met inkomen tot 120% (langdurig): **7,0%**

5

3 Rapport: De nieuwe methode om armoede in Nederland te meten (CBS, Nibud, SCP)

4 https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/armoede-en-schulden?theme=0

5 https://dashboards.cbs.nl/v5/Armoedescan/

Lokale armoedecijfers

2,1% van de inwoners van de gemeente Beesel was in 2023 volgens de meetmethode arm. 3,4% van de minderjarige kinderen in gemeente Beesel groeide op in armoede. Deze cijfers liggen onder de landelijke gemiddelden.[6]

Lokaal onderzoek minimabeleid gemeente Beesel

Aanvullend op de algemeen beschikbare gegevens van het CBS, SCP en Nibud hebben we een extern onderzoek laten verrichten door onderzoeksbureau KWIZ om meer inzicht te krijgen in de lokale situatie.
De huidige situatie in de gemeente Beesel is in beeld gebracht aan de hand van de onderzoeksmethodieken Dashboard Minima en Inkomenseffectrapportage. Het Dashboard Minima brengt de omvang en samenstelling van de minimapopulatie in beeld (afbeelding 3), evenals het gebruik en bereik van regelingen (afbeelding 4). De inkomenseffectrapportage geeft weer wat de invloed van het landelijke en gemeentelijke beleid is op de bestedingsruimte van inwoners.

Bevindingen Dashboard Minima en Inkomenseffectrapportage

<u>De gemeentelijke regelingen bieden (extra) financiële bestedingsruimte</u>.
Voor alle onderzochte huishoudtypes geldt dat de gemeentelijke regelingen zorgen voor meer bestedingsruimte. Paren zonder kinderen zijn hierop de enige uitzondering. Als paren zonder kinderen geen gebruik maken van de gemeentelijke regelingen, komen zij op bijstandsniveau niet rond; voor hen zijn de gemeentelijke regelingen noodzakelijk om rond te kunnen komen.

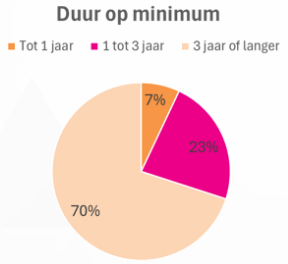
<u>Werken loont.</u>
Wanneer huishoudens die in één van de zes onderzochte huishoudtypes alle beschikbare gemeentelijke regelingen ontvangen, loont werken tegen een hoger inkomen bijna altijd. De uitzondering hierop vormen paren met kinderen; zij hebben op een inkomensniveau van 130 procent Wettelijk sociaal minimum (Wsm) minder budget dan bij een inkomen tot 120 procent Wsm.
Alle huishoudens die vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon van 110, 120, 130 en 140 procent Wsm hebben maandelijks voldoende budget om zowel de basisuitgaven als de uitgaven voor sociale participatie te bekostigen, met én zonder de gemeentelijke regelingen.

[6] https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/armoede-en-schulden?theme=0&location=GM0889

Afbeelding 3: Samenstelling en omvang minimapopulatie in gemeente Beesel

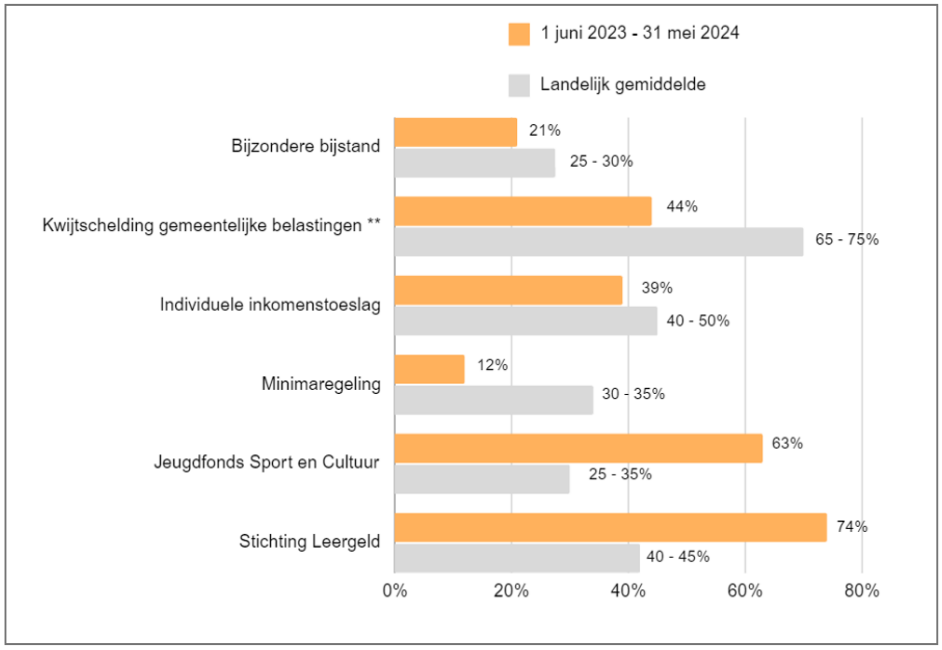
Huishoudens in beeld op **1 juni 2024** met een inkomen tot 120% Wsm

	In beeld		Schatting totale doelgroep	
Tot 100% Wsm	233	3,8%	330	5,5%
100 tot 120% Wsm	108	1,7%	178	3,1%
Totaal	341	5,5%	508	8,4%

Huishoudtype	Aantal	Aandeel
Alleenstaande	106	31%
Alleenstaande ouder	97	28%
Paar zonder kinderen	26	8%
Paar met kinderen	62	18%
Alleenstaande AOW	32	9%
Paar AOW	18	5%
Totaal	**341**	**100%**

Afbeelding 4: Het gebruik en bereik van de minimaregelingen in gemeente Beesel

3. Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid

Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid: een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Voor veel mensen is dit niet vanzelfsprekend en ontstaan er problematische gevolgen op meerdere levensdomeinen. Bestaanszekerheid is een randvoorwaarde voor het welzijn van alle mensen en voorkomt problematische gevolgen.

7

Hoofddoel

Het beleidsplan Samen tegen armoede heeft met name invloed op de beleidsknop Sociaal economische status in de Kadernota Sociaal Domein. Het hoofddoel van deze beleidsknop is:
In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving. Concreter vertalen we dit naar het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van financiële zelfredzaamheid en (arbeids)participatie. Het realiseren hiervan draagt bij aan Inkomenszekerheid (één van de pijlers van bestaanszekerheid). Inkomenszekerheid betekent zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen. Dit bereiken we door in te zetten op preventie, vroegsignalering, goede dienstverlening, nazorg en inkomensondersteuning. In hoofdstuk 4 beschrijven wat we hiervoor gaan doen.

Sociaal economische status: in Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving.

7 https://vng.nl/sites/default/files/2021-04/de-winst-van-het-sociaal-domein_def.pdf

4. Wat gaan we ervoor doen?

Dit hoofdstuk beschrijft wat we gaan doen om te werken aan ons hoofddoel. Dit doen we door aan te geven waar we nu staan en wat onze activiteiten zijn voor deze beleidsperiode.

Waar staan we nu?

2,1% van de inwoners van de gemeente Beesel waren in 2023 volgens de nieuwe meetmethode arm. 3,4% van de minderjarige kinderen in gemeente Beesel groeide op in armoede. Deze cijfers liggen onder de landelijke gemiddelden.
Zoals in hoofdstuk 3 beschreven, heeft dit beleidsplan invloed op de beleidsknop Sociaal economische status. Hiervoor wordt binnen de GGD Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen de indicator Moeite met rondkomen gebruikt. De volgende tabel geeft inzicht in de positie van Beesel wat betreft de indicator Moeite met rondkomen.

SOCIAAL ECONOMISCHE STATUS					
Indicator	**Jaar**	**Beesel**	**Regio**	**NL**	**Bron**
Moeite met rondkomen	2016	17,8%	15,9%	18,2%	GGD Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen
	2020	9,5%	9,5%	12,7%	
	2022	12,3%	14,3%	18,8%	Corona GGD Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen

Activiteiten

Preventie en vroegsignalering

Hulp vragen bij geldproblemen is voor veel mensen een taboe. Verborgen armoede is een situatie waarin mensen financiële problemen hebben, maar dit niet zichtbaar is voor de buitenwereld. Vaak denken zij dat ze hun eigen problemen moeten oplossen of dat anderen de hulp harder nodig hebben dan wij. Toch is het belangrijk om tijdig om hulp te vragen, omdat geldproblemen alleen maar groter kunnen worden als ze niet snel worden aangepakt. Door in te zetten op preventie kunnen we inwoners in een vroeg stadium hulp, ondersteuning en begeleiding bieden om te voorkomen dat zij dieper in armoede of (problematische) schulden komen.
Het vroegtijdig herkennen van financiële problemen is van belang om te voorkomen dat achterstanden in betalingen uitgroeien tot ernstige schuldenproblemen. Door in een vroeg stadium potentiële financiële problemen te herkennen, kunnen passende maatregelen worden genomen om verdere escalatie te voorkomen. Dit bevordert niet alleen een effectievere schulddienstverlening, maar biedt ook de mogelijkheid om op maat gemaakte ondersteuning te bieden, kosten te besparen en financiële educatie te verstrekken.
In 2024 is het Beleidsplan Schulddienstverlening gemeente Beesel 2024-2027 vastgesteld, wat bijdraagt aan de preventie, vroegsignalering en ondersteuning van inwoners met (dreigende) financiële problematiek.
Daarnaast zetten we met kansrijke start ook in op vroegtijdige interventies, denk hierbij aan voorzorg, waarbij we ook bij aankomende ouders en jonge gezinnen armoede tijdig signaleren.

Inkomen en inkomensondersteuning

Een hoger inkomen, een van de belangrijkste componenten van de Sociaal Economische Status (SES), draagt direct bij aan een hogere bestaanszekerheid. Mensen met een hoger inkomen kunnen gemakkelijker voorzien in hun basisbehoeften zoals voedsel, huisvesting en (gezondheids-)zorg.
Werk zorgt voor een voorspelbaar inkomen. Door te werken kom je onder de mensen, leer je nieuwe mensen kennen en heb je sociale interactie. Daarnaast zorgt werk voor persoonlijke ontwikkeling en groei en biedt de mogelijkheid om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen. Werk biedt perspectief om uit de armoedecyclus te komen en een betere toekomst op te bouwen. Werk geeft ritme, structuur, waardering, brengt sociale contacten en netwerken in het leven en geeft daarnaast meer financiële armslag. Echter is betaald werk niet voor iedereen weggelegd. Daarnaast is er ook een hele groep werkenden waarvan het inkomen rond het sociaal minimum ligt en die geen uitzicht hebben op inkomensverbetering. De Participatiewet is een tijdelijk vangnet voor als het even tegenzit. Deze biedt inkomensondersteuning voor wie dat nodig heeft en helpt mensen weer (gedeeltelijk) aan het werk. Minimaregelingen zijn aanvullend op het rijksbeleid en zijn bedoeld om inwoners met een laag inkomen te ondersteunen.

Goede dienstverlening
Een onderdeel van het bieden van goede ondersteuning en begeleiding is het faciliteren en zo goed mogelijk tegenmoet komen van de behoefte van de inwoners en ketenpartners. We faciliteren in de breedste zin van het woord, met als belangrijkste doel om kennis en expertise op een laagdrempelige manier, in de juiste vorm en op het juiste moment in te zetten ten behoeve van onze inwoners. Van preventie tot nazorg.
De gemeente Beesel voert in eigen beheer de Schulddienstverlening uit. Daarnaast bieden de Klantmanagers Werk en Inkomen ondersteuning aan (niet-) uitkeringsgerechtigden richting werk. We werken in de gemeente Beesel samen met ketenpartners om inwoners te helpen bij financiële en administratieve vragen en problemen. De samenwerking zorgt ervoor dat de toegankelijkheid, de vindplaatsen en het bereik van de (inkomens-)ondersteuning en begeleiding aan inwoners vergroot wordt.
Het samenwerkingsnetwerk bestaat uit o.a. Synthese, Informatiepunt Beesel, Nester, Woonwenz, Stichting Leergeld Beesel, Jeugdfonds Sport en Cultuur, De VoorzieningenWijzer, Stichting Voedselbank Midden-Limburg, Kledingbank Limburg, Stichting WAO-WIA Belangengroep, Adviescommissie Sociaal Domein, Huisartsen, Steunpunt Eenzaamheid en overige zorgprofessionals, verenigingen, onderwijsinstellingen.

Nazorg
Hoewel de focus steeds meer verschuift naar preventie en vroegsignalering, waarbij de gemeente haar ketenpartners faciliteert om gezamenlijk de inwoners zo vroegtijdig en goed mogelijk te begeleiden en ondersteunen, blijft de aandacht voor nazorg onverminderd belangrijk. Nazorg houdt in dat de gemeente het contact met een inwoner op zoekt (telefonisch en/of schriftelijk) na toeleiding naar (betaald) werk of na afronding van een ondersteuningsvorm of hulptraject. Nazorg is belangrijk om ervoor te zorgen dat mensen niet terugvallen in oude patronen en duurzaam financieel gezond en zelfredzaam blijven.

Communicatie
We communiceren naar inwoners en samenwerkingspartners over het Armoedebeleid ‘’Samen tegen armoede’’ in begrijpelijke taal via de gemeentelijke mediakanalen. Hiermee geven we meer bekendheid aan de hulp en (inkomens-)ondersteuning die er geboden kan worden aan inwoners die te maken hebben met (verborgen) armoede en schulden, financiële problemen en/of beperkte financiële zelfredzaamheid hebben.

Lokale Minimaregelingen
Het gemeentelijk minimabeleid is het pakket aan maatregelen die op lokaal niveau de armoede bestrijden, na het garanderen van een bestaansminimum in de vorm van een bijstandsuitkering en ondersteuning vanuit de landelijke toeslagen.

De minimaregelingen hebben als doel mensen te behoeden voor armoede en armoede-effecten. Dit komt voort uit de verplichting van de overheid om mensen met een laag inkomen te ondersteunen. Dat is een sociaal grondrecht, opgenomen in artikel 20 van de grondwet. Minimaregelingen dragen bij aan bestaanszekerheid, sociale inclusie, versterking van sociale cohesie en participatie.

De VoorzieningenWijzer biedt overzicht en structuur in de beschikbare voorzieningen en regelingen. Inwoners kunnen op één plek checken[8] voor welke voorzieningen en regelingen zij in aanmerking kunnen komen en welke besparing hen dat kan opleveren. De online-tool controleert automatisch of inwoners in aanmerking komen voor een regeling. Er bestaat de mogelijkheid om de voorziening of regeling direct via de tool aan te vragen. De VoorzieningenWijzer draagt bij aan een hoger bereik van ons armoedebeleid, omdat meer mensen inzicht in de regelingen en deze laagdrempelig aangevraagd kunnen worden.
De VoorzieningenWijzer draagt tevens bij aan de bestaanszekerheid van inwoners. Inwoners die besparen op hun lasten en regelingen benutten, realiseren daarmee een hoger besteedbaar inkomen. Het risico op armoede en betalingsachterstanden wordt verlaagd en geeft mensen rust. Het vermogen om na te denken over de toekomst neemt toe, zonder alleen bezig te zijn met overleven. Inwoners in verborgen armoede weten vaak niet de weg naar hulp te vinden of durven de stap niet te zetten naar passende ondersteuning en het aanvragen van regelingen. De VoorzieningenWijzer verlaagt de drempel naar hulp en regelingen voor inwoners in verborgen armoede.

DAT GELDT VOOR MIJ

[8] https://datgeldtvoormij.nl/gemeente/beesel/

Overzicht Minimaregelingen gemeente Beesel 1 Juli 2025 t/m 2029

Regeling	Beschrijving	Wanneer in aanmerking	Uitvoerder
Bijzondere Bijstand	Financiële hulp voor bijzondere noodzakelijke bestaanskosten die men zelf niet kan betalen	120% Wsm Vermogenstoets Vanaf 120% Wsm geldt een draagkrachtberekening.	Gemeente
Individuele Inkomenstoeslag	Een jaarlijkse toeslag voor mensen die langdurig van een laag inkomen moeten rondkomen. Deze toeslag is bedoeld om mensen te helpen met extra kosten die zij niet uit hun reguliere inkomen kunnen betalen	Inwoners die minimaal 3 jaar op 120% van de bijstandsnorm zijn aangewezen. Vermogenstoets	Gemeente
Collectieve Zorgverzekering	Maandelijkse bijdrage van maximaal € 15,- in de kosten van een collectieve zorgverzekering van CZ of VGZ	120% Wsm Geen vermogenstoets	Gemeente in samenwerking met CZ / VGZ
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Kwijtschelding van bepaalde gemeentelijke belastingen, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing	100% Wsm Vermogenstoets	BSGW
Participatieregeling Volwassenen[9]	Jaarlijkse financiële bijdrage voor deelname aan maatschappelijke activiteiten, zoals sport en cultuur	Inwoners met een bijstandsuitkering (Ambtshalve uitbetaling) Tot 120% Wsm op aanvraag Vermogenstoets	Gemeente
Kindregelingen/ Jeugdfondsen	Vergoedingen voor kinderen tot en met 17 jaar om mee te kunnen doen op school en met sport- en culturele activiteiten	120% Wsm (besteedbaar inkomen) Vermogenstoets	Stichting Leergeld Beesel, Jeugdfonds Sport & Cultuur
Babystartpakketten	Uitzetpakket met baby en/of peuterspullen	130% Wsm (besteedbaar inkomen) Vermogenstoets	Stichting Babyspullen
Uitgiftepunt Voedselbank	Wekelijks gratis voedselpakket	120% Wsm Vermogenstoets	Stichting Voedselbank Midden-Limburg

[9] Participatieregeling Volwassenen is de nieuwe benaming voor de regeling ''minimaregeling''

Kledingbank	Gratis kledingpakket	120% Wsm Vermogenstoets	Kledingbank Limburg
Menstruatieproducten Uitgiftepunten	Gratis tampons en maandverband	Vrouwen met menstruatiearmoede	Gemeente
Studietoeslag	Bijdrage in de studiekosten	Jongeren en scholieren die door een beperking en/of ziekte tenminste een halfjaar niet bij kunnen verdienen naast school of studie	Gemeente
Gemeentelijke vrijlating inkomsten	Met als uitgangspunt dat werken loont wordt een deel van het inkomen uit arbeid niet meegerekend bij het bepalen van de hoogte van de bijstandsuitkering. Dit stimuleert mensen om (deeltijd) werk te accepteren, omdat ze een deel van hun verdiende inkomen mogen behouden bovenop hun uitkering	Inwoners met een bijstandsuitkering	Gemeente
Voordelig energiecontract	Gemeente Beesel is aangesloten bij Gezondverzekerd.nl. Gezondverzekerd.nl biedt samen met een aantal energieleveranciers goedkopere energiecontracten	Alle inwoners van gemeente Beesel, er geldt geen inkomensnorm	Gezondverzekerd.nl
Dal Vrij Limburg[10]	Abonnement om gratis in de daluren te reizen met het openbaar vervoer van Arriva	100% Wsm Vermogenstoets	Inwoners met een bijstandsuitkering (100% Wsm) die bekend zijn bij de gemeente Beesel worden via gemeente Beesel aangeschreven. Overige doelgroep tot 100% Wsm kunnen zich melden bij een Provinciaal centraal aanvraagloket

[10] Provinciale regeling, met deels lokale uitvoering

5. Wanneer zijn we tevreden?

Er gaat al veel goed in Beesel op het gebied van het bestrijden en voorkomen van armoede in lijn met het oude armoedebeleid ''Meedoen naar vermogen''. Een passend voorbeeld hiervan is de fraaie opmars van Stichting Leergeld Beesel die er voor zorgt dat er een hoog bereik van de kindregelingen en jeugdfondsen is. Stichting Leergeld bereikt 74% van de kinderen van de geschatte totale doelgroep. Dit percentage ligt een stuk hoger dan het gemiddelde bereik van 40 tot 45 procent in vergelijkbare gemeenten[11]. Daarnaast is het percentage inwoners en kinderen onder de armoedegrens lager dan het landelijk gemiddelde. Ook het percentage volwassenen dat moeite heeft met rondkomen ligt onder het regionale en landelijke gemiddelde.
Er is een netwerk opgebouwd van professionals en vrijwilligers in het sociaal domein dat een bijdrage levert aan het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden. Dit netwerk bestaat o.a. uit de schulddienstverlening en klantmanagers van de gemeente Beesel, de vrijwillige thuisadministratie van Synthese, het informatiepunt Beesel , Stichting WAO-WIA belangengroep. Er is gebruik gemaakt van de inclusieve netwerkbijeenkomsten om het thema armoede bespreken, waarbij vrijwilligers en professionals informatie hebben ontvangen over het bestrijden van armoede en expertise en ervaringen hebben gedeeld. Maandelijks vindt het zorgnetwerkoverleg met lokale professionals plaats, waarin multi-problem casuïstiek besproken wordt om tot een integrale aanpak te komen. In dit zorgnetwerk is er aandacht voor het signaleren en herkennen van armoedesignalen.

Recente ontwikkelingen
Aanvullend op de reeds bestaande dienstverlening voor inwoners in armoede en/of schulden zijn de afgelopen periode nieuwe lokale armoedevoorzieningen structureel toegevoegd aan het ondersteuningsaanbod om armoede en schulden onder de inwoners te voorkomen en bestrijden. Zoals het Uitgiftepunt Voedselbank, MenstruatieproductenUitgiftePunten (MUP's), Babystartpakketten en de VoorzieningenWijzer.
De lokale voorzieningen dragen bij aan het verlagen van de toegang tot hulp, omdat ze lokaal beschikbaar en toegankelijk zijn en sommigen ook anoniem gebruikt kunnen worden, zoals de MUP's en de VoorzieningenWijzer.
Er worden verbindingen gelegd met aanpalende projecten zoals Kansrijke Start (babystartpakketten) en de Dorpendeal. Beiden richten zich op het verbeteren van de bestaanszekerheid en leefbaarheid van onze (kwetsbare) inwoners. Dit is in lijn met de doelstelling van het armoedebeleid.
Incidenteel hebben we de Witgoed-actie uitgevoerd om inwoners met een laag inkomen te voorzien van een energiezuiniger apparaat om kosten te besparen.
In 2024 is het Beleidsplan Schulddienstverlening gemeente Beesel 2024-2027 vastgesteld, wat bijdraagt aan de preventie, vroegsignalering en ondersteuning van inwoners met (dreigende) financiële problematiek. In 2025 starten we met een nieuwe Cliëntenraad Participatiewet.

Beoogde impact
We behouden en bestendigen in het nieuwe beleid de elementen die goed zijn en het effect hebben dat het armoedebeleid ervoor zorgt dat werken blijft lonen en inwoners (extra) bestedingsruimte hebben om een financiële zelfredzaamheid te bereiken en behouden.

Middels de activiteiten beschreven in hoofdstuk 4 werken we aan het hoofddoel; In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving. Dit betekent het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van financiële zelfredzaamheid en (arbeids)participatie.

[11] Uitgebreide toelichting op de cijfers van Stichting Leergeld staan beschreven in de Duidingsrapportage Dashboard Minima Gemeente Beesel

De effecten van de activiteiten die bijdragen aan het hoofddoel zijn vertaald naar de volgende meetbare resultaten.

Het percentage inwoners van de gemeente Beesel dat in armoede leeft daalt of blijft gelijk.	≤ 2,1%
Het percentage kinderen in de gemeente Beesel dat in armoede leeft daalt of blijft gelijk.	≤ 3,4%
Het aantal huishoudens in gemeente Beesel met een inkomen tot 120% Wsm (langdurig) daalt of blijft gelijk.	≤ 7,0%
Het bereik van de Participatieregeling Volwassenen is gelijk aan het landelijk gemiddelde.	= 34%
Het bereik van Stichting Leergeld Beesel willen we (minstens) handhaven.	≥ 74%
Het bereik van Jeugdfonds Sport en Cultuur willen we (minstens) handhaven.	≥ 63%
Het bereik van de Kwijtschelding gemeentelijke belastingen vergroten.	> 44%
Het aantal volwassenen dat moeite heeft met rondkomen daalt of blijft gelijk.	≤ 12,3%
De individuele Inkomenstoeslag ligt in lijn met het regionale gemiddelde.	

Monitoring

Kwantitatief

Om de effecten en resultaten te meten gebruiken we de volgende databronnen:

- CBS, SCP en Nibud monitor (jaarlijks)
- Dashboard Minima KWIZ (1x per twee jaar gemeten door onderzoeksbureau KWIZ (2027 en 2029))
- GGD Gezondheidsmonitor voor volwassenen en ouderen (1x per 4 jaar, 2024[12] en 2028)

Kwalitatief

Door in gesprek te blijven met de inwoners en samenwerkingspartners over het thema armoede en schulden verzamelen we inhoudelijke informatie over wat er leeft en kunnen indien nodig hierop inspelen vanuit de uitvoering om goed aan te blijven sluiten bij de behoeften van de inwoners.

[12] Resultaten van deze monitor zijn pas medio 2025 beschikbaar en konden daarom niet meegenomen worden in dit beleidsplan.

6. Wat gaat het kosten?

Het armoedebeleid bestaat financieel uit bijdragen aan organisaties en de kosten voor regelingen en voorzieningen. In de onderstaande tabel staan ze verzameld samen met de financiële impact. Voor het armoedebeleid geldt dat de uitvoering leidend is en de financiën volgend zijn. Dit betekent dat wanneer bijvoorbeeld het gebruikersaantal van minimaregelingen of dienstverlening stijgt of daalt, dat de kosten overeenkomstig meebewegen.

Begroting 2025 Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede

(gebruikers en prijspeil april 2025 inclusief wijzigingen)

Regeling	**Budget**
Bijzondere Bijstand	€ 179.000
Individuele Inkomenstoeslag	€ 43.500
Collectieve Zorgverzekering	€ 43.000
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	€ 40.000
Participatieregeling Volwassenen	€ 32.250
Kindregelingen / Jeugdfondsen	€ 74.625 (Stg Leergeld Beesel) € 53.000 (Stg Jeugdfonds Sport & Cultuur Limburg)
Studietoeslag	€ 11.000
Uitgiftepunt Voedselbank, Kledingbank, Menstruatieproducten Uitgiftepunten, Babystartpakketten, VoorzieningenWijzer	€ 21.960
Gemeentelijke vrijlating inkomsten	-
Totaal	**€ 498.335**

Financiële impact
In het nieuwe armoedebeleid zijn twee wijzigingen verwerkt welke financiële gevolgen hebben. In de volgende tabel wordt dit schematisch weergegeven.

Regeling	**Huidige budget**	**Wijziging**		**Nieuw budget**
		Basis	**Plus**	
Individuele Inkomenstoeslag	€ 30.000	+ 13.500	+ 16.000	€ 43.500
Participatieregeling Volwassenen	€ 12.000	+ 20.250	+ 29.500	€ 32.250
Totaal	**€ 42.000**	**+ 33.750**	**+ 45.500**	**€ 75.750**

Individuele inkomenstoeslag
De bedragen voor de drie verschillende huishoudtype (Alleenstaande, Alleenstaande ouder en Gehuwden) van de individuele inkomenstoeslag zijn opgehoogd naar regionaal niveau. Het regionaal niveau heeft een bepaalde bandbreedte (van basis tot plus) per huishoudtype. De bandbreedte is gebaseerd op gemiddelde bedragen in de regio Noord Limburg, de omvang van de gemeenten en de toegepaste inkomensgrenzen.
Bandbreedte (basis-plus) per huishoudtype in de regio: Alleenstaande €450-475, Alleenstaande ouder €580-615, Gehuwden €640-680. We verhogen we de individuele inkomenstoeslag naar het basisniveau.

Alleenstaande	€450
Alleenstaande ouder	€580
Gehuwden	€640

Participatieregeling Volwassenen
De Participatieregeling Volwassenen (voorheen minimaregeling) wordt jaarlijks eenmalig aan bijstandsgerechtigden ambtshalve toegekend en uitbetaald. De overige huishoudens tot 120% Wsm met een vermogen binnen de vermogensgrens kunnen op declaratiebasis aanspraak maken op deze regeling. De basisvariant bestaat uit het historisch gemiddeld geclaimde bedrag van € 125 per persoon. De plusvariant is het huidige maximale bedrag van € 175 per persoon. In lijn met de individuele inkomenstoeslag kiezen we voor de basisvariant van €125 per persoon. Het ambtshalve toekennen draagt eraan bij het bereik van de Participatieregeling Volwassenen naar het landelijk gemiddelde te brengen.

De financiële impact van de wijzigingen van deze regelingen zijn berekend op basis van de huidige bij ons bekende gebruikersaantallen (April 2025) en met de ingangsdatum 1 juli 2025. We verwachten een stijging in het aantal gebruikers van de diverse minimaregelingen vanwege de inzet van de VoorzieningenWijzer.

De individuele inkomenstoeslag zal jaarlijks per 1 januari worden aangepast op basis van de consumentenprijsindex (CPI) van het afgelopen jaar. De eerste aanpassing volgt per 1 januari 2026 op basis van de CPI index van 2025.

Voor onze begroting betekent de keuze voor aanpassen van de individuele inkomenstoeslag en Participatieregeling Volwassenen een wijziging van € 33.750. De structurele wijziging zal meegenomen worden in de begroting 2026.

In 2027 en 2029 maken we opnieuw gebruik van de expertise van onderzoekbureau KWIZ om de effecten en resultaten van dit armoedebeleid te meten. De kosten voor deze evaluaties zijn nu nog niet bekend. Deze zullen na het ontvangen van de offertes in 2027 en 2029 worden meegenomen in de P&C-cyclus.

7. Tot slot

Dit beleidsplan Armoede(bestrijding) ‘’Samen tegen armoede’’ vormt de grondslag voor de lokale aanpak van armoedebestrijding in de gemeente Beesel in de periode 2025 tot en met 2029. Gedurende deze termijn blijven we attent op zowel lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen die invloed zijn op dit beleid. Indien de omstandigheden daarom vragen, zullen wij passend bijsturen.

In 2027 en 2029 vinden tussentijdse evaluaties van dit beleidsplan plaats. Op basis van deze evaluaties zal een nieuw armoedebeleid worden opgesteld voor de periode 2030 en verder.